

KÜTÜPHANEÇİLİK ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA PROGRAMLARI
YÖNERGESİ

I- GENEL BİLGİLER

Kütüphanecilik Anabilim Dalında kütüphanecilik, dokümantasyon enformasyon ve arşiv konusunda yürütülen Yüksek Lisans ve Doktora Programları "Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği" hükümleri gerevesinde Kütüphanecilik Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından yürütülür.

II- LISANSÜSTÜ ÖĞRETİM PROGRAMLARI

A- Yüksek Lisans Öğretim Programı

a) Giriş Koşulları

1- Yüksek Lisans Programına, Kütüphanecilik Bilim dalında yada başka bir bilim dalında dört yıllık bir lisans programını başarı ile tamamlamış olanlar mıracast edebilirler.

2- Yüksek Lisans Programına giriş sınavları, Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Lisans Yönetmeliğinin ilgili 15. maddesi uyarınca yapılır.

3- Yabancı dil ve bilim sınavından başarılı olanlar şartsızca alınırlar. Bundan da başarılı olanlar program kayıtlarının yapılabilmesi için SBE' ne mıracast edebilirler.

b) Diploma Koşulları

1- Yüksek lisans programı öğrencileri toplam 24 kredilik dersleri birbirini izleyen iki yarı yilda tamamlamak zorundadır. Bu gereği yerine getirmeyen öğrencilere Enstitüttü Yönetim Kurulu Kararı ile bir sümestre ek süre tanınabilir. Derslerini başarı ile tamamlamış öğrenciler danışmanlarının yönetiminde 3rd sümeestre içinde тек hazırlıklar. Bu süre SBE Yönetim Kurulu Kararı ile bir sümeestre daha uzatılabilir.

2- Kütüphanecilik Bilimi dışında başka bir bilim dalından lisans almış olanlar, Yüksek Lisans Programına bağlanmadan önce her biri haftada 16 ders saatı olan KÜT 597, KÜT 598, KÜT 599 (Kütüphaneciliğe Giriş I, II, III) derslerini kredisiz olarak almak zorundadır.

3- Hacettepe Üniversitesinde veya başka bir Üniversitenin lisans programında Uygulamalı İstatistik ve Sistem Analizi (veya bunların

egdeğerli olan) derslerini almayan öğrenciler Anabilim Dalı Başkanlığı'nın uygun gördüğü derslere devam etmek zorundadırlar. Derslerin egdeğerliliği Anabilim Dalı Başkanlığı'na belirlenir. Bu derslerden enok 3 kredi sayılabilir.

i- Bu dersler ihtiyaçlara ve imkanlara bağlı olarak açılır. Açılan dersler ve sorumluları her sümestrinin başında SBE'ne bildirilir.

ii- Zorunlu görüldüğünde Anabilim Dalı Başkanlığı'nın teklifi, SBE'nin kararı ve Rektörün onayı ile kimi dersler yabancı dilde de verilebilir.

iii- Öğrencinin ders programı, öğrencinin ihtiyaçları dikkate alınarak danışmanı ile birlikte hazırlanır. Gerekli görülen durumlarda danışmanın önerisi ve Anabilim Dalı Başkanlığı'nın onayı ile öğrenci başka bölümlerden de ders alabilir.

iv- Yüksek Lisans programı öğrencileri, danışmanlarının önerisi ve Anabilim Dalı Başkanlığı'nın onayı ile gereklidirde 700 kodlu derslerinden de alabilir.

4- DEĞERLENDİRME, SINAV VE NOTLAR

Yüksek Lisans programında değerlendirme, sınav ve notların verilmesi "Hacettepe Üniversitesi Lisans Üstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği"nin ilgili hükümlerine göre yapılır.

5- YÜKSEK LİSANS TEZİ

Öğrenci, Anabilim Dalı Başkanlığı'nın onayı ile tez konusu ilk sümestreden başlayarak alabilir. Öğrenci tez konusu ayrıntılı bir sunum yazısı ile danışmanına terir. Anabilim Dalı Başkanlığı konuyu tartışır. Uygun bulursa, öğrenci çalışmasına kredilerini tamamladıktan sonra bağlar. Öğrenci danışmanına kabul edilmiş tezini "Tez Yazım ve Basım Yönerge" sine uygun biçimde hazırlayarak ciltlenmemiş bir nüsha helinde Anabilim Dalı Başkanlığı'na teslim eder.

6- JÜRI VE YÜKSEK LİSANS TEZ SAVUNMA SINAVI

Yüksek lisans tez savunma jürisinin oluşturulmasında ve tez savunma sınavının yapılmasında "Hacettepe Üniversitesi Lisans Üstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği"nin ilgili hükümleri uygulanır.

e) Yarıyillara Göre Ders Programları

a) 1. Yarıyıl

- KÜT 601 Araştırma Yöntemleri
- KÜT 603 Katologlama ve Sınıflandırma
- KÜT 609 Kütüphanede Gör-İşit Aracı ve Cereğleri
- KÜT 621 Çocuk Literatürü
- KÜT 623 Üniversite Kütüphaneleri
- KÜT 625 Tıp Kütüphaneleri
- KÜT 627 Tıbbi Dokümantasyon
- KÜT 631 Kütüphane Binaları
- KÜT 643 İşbirliği
- KÜT 651 Karşılaştırmalı Kütüphanecilik
- KÜT 695 Grafik Sanatları

b) 2. Yarıyıl

- KÜT 602 Araştırma Yöntemleri II 1. Bey
- KÜT 604 Miracat Servisi ve Kaynakları
- KÜT 610 Sistem Analizi
- KÜT 612 Kütüphanede Bilgisayarlar
- KÜT 620 Halk Kütüphaneleri
- KÜT 622 Okul Kütüphaneleri
- KÜT 624 Özel Kütüphaneler
- KÜT 640 Yönetim
- KÜT 652 Karşılaştırmalı Kütüphanecilik II
- KÜT 680 Kütüphanecilikte Son Gelişmeler
- KÜT 690 Nadir Eserler
- KÜT 692 Arxiv
- KÜT 698 Kütüphanecilik Felsefesi

B- Doktora/Sanatta Yeterlik Ders Programları

a) Giriş Koşulları

- 1- Bu programa Kütüphanecilik Anabilim Dalında Yüksek Lisans programını başarı ile tamamlamış olanlar girebilir.
- 2- Doktora programına giriş sınavı, SBK "Enstitü Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili 15. maddesi hükümleri çerçevesinde yapılır. Yazılı sınavlardan başarılı olanlar ayrıca sözlü sınava alınırlar. Bundan da başarılı olanlar programa kayıtlarını yaptırabilirler.

b) Diploma Kogulları

1- Bu komuda "Enstitü Lisans Üstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddelerindeki hükümler uygulanır. Buna göre doktora öğrencileri 24 kredilik dersleri birbirini izleyen dört semestrede tamamlamak zorundadırlar. Bu süre iki semeste daha uzatılabilir. Derslerini başarı ile tamamlayan öğrenci en çok üç ay içinde doktora yeterlik sınavına girer. Doktora yeterlik sınavında başarılı olanlar 4. yarı yıl içinde doktora tezi hazırlarlar. Bu süre İnnitü Kurulu'nun kararı ile 2. yarı yıl daha uzatılabilir.

2- Bu dersler ihtiyaçlara ve imkanlara bağlı olarak açılır. Açılan dersler ve sorumluları her semeste'nin başında SBE'ne bildirilir.

3- Zorunlu görüldüğünde Anabilim Dalı Başkanlığı'nın teklifi, İnnitü Kurulu'nun kararı ve Rektör'ün onayı ile kimi dersler yabancı dilde de verilebilir.

4- Öğrencinin ders programı, öğrencinin ihtiyaçları dikkate alınarak danışmanı ile birlikte hazırlanır. Gerekli görülen durumlarda danışmanın önerisi ve Anabilim Dalı Başkanlığı'nın onayı ile öğrenci başka bolumlerden de ders alabilir.

5- Doktora programı öğrencileri, danışmanlarının önerisi ve Anabilim Dalı Başkanlığı'nın onayı ile gereğinde 600 kodlu derslerden toplam 6 krediyi geçmemek üzere alabilir.

2- DEĞERLENDİRME SINAV VE NOTLARI

Doktora programda değerlendirme, sınav ve notların verilmesi, "Hacettepe Üniversitesi Lisans Üstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri uyarınca yapılır.

3- DOKTORA TEZİ

Doktora tez konusumun belirlenmesinde ve doktora tezinin hazırlanmasında " Hacettepe Üniversitesi Lisans Üstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili 25 ve 26. maddeleri hükümleri uygulanır.

4- DOKTORA YETERLİLİK VE DOKTORA TEZ SAVUNMA SINAVI

"Hacettepe Üniversitesi Lisans Üstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uygulanır"

e) Doktora/Sanatta Yeterlilik Ders Programı

716
717
718
719
720

1. Yarıyıl

KÜT 715 Toplum ve Kütüphane Sorunları I.

KÜT 717 İşbirliği ve Örgütlenme Alınmadı.

• KÜT 721 Sınıflandırma Teorisi Alındı.

• KÜT 725 Komu Bibliyografyaları Mısırlı -

• KÜT 781 Kütüphanecilikte Bilgisayarlar Mısırlı -

• KÜT 783 Kütüphane Bilgi Ağları -

KÜT 791 Uluslararası Kütüphanecilik Alınmadı.

2. Yarıyıl

• KÜT 708 Dokümantasyon ve İnfomasyon Sorunları Alınmadı.

KÜT 710 Türkiye'de Arşiv Sorunu Alınmadı.

KÜT 712 Türkiye'de Kitap, Kütüphane ve Matbaanın Tarihçesi Alınmadı.

• KÜT 714 Türkiye'de Kağıt -

KÜT 716 Toplum ve Kütüphane Sorunları II.

• KÜT 720 Türk Kütüphaneciliğinde Standartlar 2013 -

• KÜT 728 Kütüphanecilik Eğitimi 2013 - 2014 -

• KÜT 780 Kütüphanecilikte Son Gelişmeler Mısırlı -

III- DERS TANIMLARI

A- Yüksek Lisans Dersleri

a) 1. Yarıyıl

KÜT 601 Araştırma Yöntemleri Kredisi 3

Araştırma temel kavram ve yönkemleri, veri toplama teknikleri, araştırma konusunun seçilmesi, planlanması ve yürütülmesi konuları işlenir.

KÜT 603 Katologlama ve Sınıflandırma Kredisi 3

Anglo-Amerikan Katologlama kuralları ile çeşitli sınıflandırma sistemleri yansımaları, ayrıcalıklar çerçevesinde incelemeye tabi tutular. Kuralların ve sistemlerin uygulanmasında karşılaşılan sorunların incelenmesi yapılır.

KÜT 609 Kütüphanede Gör-İgit Aracı ve Gereçleri Kredisi 3

Gör-İgit araçlarının özellikleri; uygarlık süreci içinde kütüphane malzemesi olarak gösterdiği nitelik ve nicelik gelişimleri;

gür işit araçlarının bilgi kaynağı olarak hizmete sunulmasında ve kullanılmasında karşılaşılan problemlerin neler olduğu belirlenir.

KÜT 621 Çocuk Literatürü Kredisi 3

Çocuk kitabının tanımı ve türleri; iyi bir çocuk kitabı'nın nitelikleri; yaş gruplarına ve çocukların ruhsal gelişmelerine göre kitabı'nı seçimi; Türk çocuk kitabı'nın incelenmesi gibi konular ele alınır.

KÜT 623 Üniversite Kütüphaneleri Kredisi 3

Bu derstü Üniversite kütüphanelerinin diğer kütüphane türlerinden farklı olan özelliklerine ağırlık verilerek, söz konusu kütüphanelerin yapısal ve işlevsel analizi bağlı bulunduğu kurumun özellikleri çerçevesinde incelenir.

KÜT 625 Tıp Kütüphaneleri Kredisi 3

Tıp kütüphanelerinin özel sorunları ele alınır; tıp miracat kaynakları incelenir; "National Library of Medicine" sınıflandırma sistemi üzerinde durulur.

KÜT 627 Tibbi Dokumentasyon Kredisi 3

Sağlık kuruluşlarında tıbbi dokumentasyon hizmetleri; tıbbi dokümanların toplanması, düzenlenmesi ve hizmete sunulması ile ilgili işlemler; tıbbi dokumentasyon merkezlerinde kullanılan sınıflandırma sistemleri gibi konular incelenir.

KÜT 631 Kütüphane Binaları Kredisi 3

Hur kütüphane türünün gerçekleştirdiği hizmetlerin özellikleri ışığında ne tip binaya sahip olması gerektiği ele alınarak, hizmet trafik akışı prensibi çerçevesinde gesitli kütüphanelerde arzulanam yerleşim biçimleri örneklerle incelenir.

KÜT 643 İşbirliği Kredisi 3

Kütüphanelerarası işbirliği ve dayanışmanın gereklileri; işbirliğine katılacek olan kurumların unsurlar itibariyle nitelik ve nicelik durumları karşılaşılan sorunlar işlenir.

KÜT 651 Karşılaştırmalı Kütüphanecilik Kredisi 3

Karşılaştırmalı kütüphanecilik literatürü; karşılaştımanın felsefi

temelleri; karşılaştırmalı yöntemin özellikleri ve uygulanması; farklı koşullarda olukan ve gelişen kütüphane sistemleri arasında gözlenilen farklılıkların gerekçelerinin belirlenerek nedenlerin saptanması ele alınır.

KÜT 695 Grafik Sanatlar Kredisi 3

Bu derste grafik sanatların kütüphanecilik açısından önemi, olgun ve gelişimi ile bu konuda ulusal ve uluslararası düzeydeki gelişmeler kütüphaneciliğe yaptığı katkılar çerçevesinde ele alınmaktadır.

b) 2. yarıyıl

KÜT 602 Araştırma Yöntemleri II Kredisi 3 KÜT 601 in devam.

KÜT 604 Miracaat Servisi ve Kaynakları Kredisi 3

Kütüphane ve dokümantasyon merkezlerindeki miracaat hizmetlerinin analizi ve değerlendirilmesi ve kontrolü ancelenir. Öğrencilerden temel miracaat kaynaklarını tanımları ve beceri ile kullanmaları beklenir.

KÜT 610 Sistem Analizi Kredisi 3

Kütüphane kurumunun sistem ve alt sistem olarak incelenmesi; hizmet akış şemaları; MARC ve OCLC'nin sistem olarak değerlendirilmesi yapılır.

KÜT 612 Kütüphanede Bilgisayarlar Kredisi 3

Teknik ve okuyucu hizmetlerinde bilgisayar uygulamasının uluslararası ve uluslararası düzeyde boyutlarının neler olduğu ele alınır.

KÜT 620 Halk Kütüphaneleri Kredisi 3

Halk kütüphanelerinde verilen hizmetlerin ilke ve felsefesi üzerinde durularak, söz konusu kütüphanelerin ulusal ve uluslararası düzeyde gelişmelerinin değerlendirilmesi yapılır.

KÜT 622 Okul Kütüphaneleri Kredisi 3

Okul kütüphanelerinin çağdaş eğitim anlayışı doğrultusunda potansiyelinin boyutları, ilk ve orta öğretim kurumlarındaki kütüphanelerin gelişimine ilişkin maddi ve manevi unsurlar; Türkiye'deki kütüphanelerin problemleri yönetim, teknik ve okuyucu açısından değerlendirilmeye tabi tutulur.

KÜT 624 Özel Kütüphaneler Kredisi 3

Kamu ve özel kuruluşların çeşitli kademelerinde hizmet veren

KÜT 648 Kütüphanecilik 1 Kredisi 3
Özel kütüphanelerin tarihsel süre içinde gösterdiği gelişimler genel hatlarıyla belirtilir. Özel kütüphanelerin Özelliklerine ve hizmetlerine ilişkin verilen bilgiler ımparatorluk öğrencilerden herhangi bir özel kütüphanenin incelemesini yapmaları ve gelişimi konusunda rapor vermeleri istenir.

KÜT 649 Yönetimi Kredisi 3

Kütüphane ve dokümantasyon merkezlerinde yönetim, örgütlenme ve mevzuat sorunları ele alınarak incelenir.

KÜT 652 Karşılaştırmalı Kütüphanecilik 11 Kredisi 3

Karşılaştırmalı Kütüphanecilik 1 literatürü karşılaştırmalının felsefi temelleri; karşılaştırmalı yöntemin Özellikleri ve uygulanması farklı koşullarda oluşan ve gelişen kütüphane sistemleri arasında gözlenen farklılıkların gerçeklerinin belirlenerek nedenlerin saptanması ele alınır.

KÜT 660 Kütüphanecilikte Son Gelişmeler Kredisi 3

Ulusal ve uluslararası düzeyde kütüphanecilik bilim ve teknolojisinde gözlenen yenilik ve gelişimlerin neler olduğu incelemekte ve değerlendirilmektedir.

KÜT 690 Nadir Eserler Kredisi 3

Nadir Eserler Kütüphaneciliği'nde kullanılan mirasçı kaynakları bunların düzen ve kullanım şekilleri ile Nadir Eserlerin ülkemizde en önemli grubunu teşkil eden yazma katalogları ve bu kataloglardan çeşitli bigimlerde yararlanma yöntemleri incelenir.

KÜT 692 Argiv Kredisi 3

Argiv, argiv malzemeleri ve argiveciliğe ilişkin sorunlar çeşitli düzeylerde incelenir ve değerlendirilir.

KÜT 693 Kütüphanecilik Felsefesi Kredisi 3

Kütüphanecilik felsefesinin önemi ve yararları, kütüphanecilik bilim teorisinin oluşumunda yapılan çalışmaların gerekçeleri devlet politikası açısından kütüphanecilik felsefesi ile bu konudaki sorular incelemektedir.

B- Doktora Dersleri

a) GÜZ Yarıyılı

KÜT 715 Toplum ve Kütüphane Sorunları 1 Kredisi 3

Toplumsal açıdan kütüphane kurumunun değerlendirilmesi, kütüphane konumunun oluşum ve gelişimindeki sosyo-ekonomik etmenler ve söz konusu etmenlerin Türkiye'deki kütüphane koşullarına göre detaylı incelenmesi ve araştırılması.

KÜT 717 İşbirliği ve Örgütlenme Kredisi 3

Kütüphaneler ve dokümantasyon merkezleri arasında ulusal ve uluslararası düzeyde gerçekleştirilmekte olan gegisli işbirliği programları ve hizmet örgütlenme yöntemleri ders sorumlusuna saptanacak, örnekler çerçevesinde incelemeye tabi tutulur.

KÜT 721 Sınıflandırma Teorisi Kredisi 3

Kütüphanecilikte kullanılan sınıflandırma sistemlerinin tanımlanması ve çözümlemesi, sınıflandırma sistemi geliştirme yöntemleri ve yaklaşımalar incelenmektedir.

KÜT 725 Konu Bibliyografyaları Kredisi 3

Konu bibliyografyalarının tanımlı ve özellikleri; konu bibliyografyalarının hazırlama teknikleri ve karşılaşılan sorunlar ileri düzeyde ele alınmaktadır.

KÜT 781 Kütüphanecilikte Bilgisayarlar Kredisi 3

Kütüphane hizmetlerinde bilgisayar uygulanması için geliştirilebilecek programlar ile program uygulamada karşılanan problemlerin çözüm teknikleri ele alınır.

KÜT 783 Kütüphane Bilgi Ağları Kredisi 3

Bilgi iletiminin önemi ile bilgi ağlarının oluşum ve gelişim gerekliliği, uluslararası düzeyde bilgi ağlarının özellikleri çerçevesinde incelenmesi, Bilgi ağı sistemi içinde bulunan kütüphanelerin bilginin sağlanması, işlenmesi ve iletişimine ilişkin problemlerin incelenmesi.

KÜT 791 Uluslararası Kütüphanecilik Kredisi 3

Girişli ülkelerde kütüphane sistemleri ile verilmekte olan kütüphane hizmetlerinin incelenmesi; öğrenci kütüphanecilikte özellikle ilgi duyduğu konuyu seçtiğim yabanı ülkedeki uygulamasını ele alır, inceler ve değerlendirir. Parklı koşullardaki uygulamaların ülkemiz

koşulları çerçevesinde değerlendirilmesi yapılır.

b) Bahar Yaryılı

KÜT 708 Dokümantasyon ve Enformasyon Sorunları Kredisi 3

Bilgi ulaşım ve erişimine ilişkin dokümantasyon ve enformasyon merkezlerinde karşılaşılan sorunlar teorik ve pratik düzeyde ele alınır. SDİ hizmetleri detaylı olarak incelenir.

KÜT 710 Türkiye'de Arşiv Sorunu Kredisi 3

Türk Arşivciliğine ilişkin mevsuat, personel, eğitim, yönetim ve örgütlenme, bina ve restarasyon konularında sorunlar saptanarak incelenir.

KÜT 712 Türkiye'de Kitap, Kütüphane ve Matbaanın Tarihçesi Kredisi 3

Türk kültür ve uygarlığını ilgilendirdiği kadariyla ders sorumlusuyla saptanacak kitap kütüphane ve basıncılık konusunda sorunların detaylı olarak incelenmesi yapılır.

KÜT 714 Türkiye'de Kağıt Kredisi 3

"Kağıt ve kağıt yapının tarihçesi, kağıthane, kağıt fabrikaları, kağıt süsleme sanatları ve kağıt fligranları konuları ele alınmakta ve incelenmektedir.

KÜT 716 Toplum ve Kütüphane Sorunları II Kredisi 3

Toplumsal açıdan kütüphane kurumunun değerlendirilmesi, kütüphane kurumunun oluşum ve gelişimindeki sosyo-ekonomik etmenler ve söz konusu etmenlerin Türkiye'deki Kütüphane koşullarına göre incelenmesi ve araştırılması

KÜT 720 Türk Kütüphaneciliğinde Standartlar Kredisi 3

Kütüphaneciliğe ilişkin belirlenmiş eğitili standartlar gereklileri ile belirlenerek, söz konusu standartların Türkiye koşullarında geçerliliği tartışılar.

KÜT 728 Kütüphanecilik Eğitimi Kredisi 3

Bu derste Dünyada ve Türkiye'de Kütüphanecilik eğitimi eğitili açılardan incelenmektedir.

KÜT 730 Kütüphanecilikte Son Gelişmeler Kredisi 3

Ders sorumlusunca saptanacak teknik ve okuyucu hizmetlerine ilişkin herhangi bir gelişme detaylı olarak incelenme yapılır.